

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ
[سورة فصلت: ۳۳]

خبر پ

ملف پ

خبر پ ملف پ

ليکوال: استاذ همت الله (حقمل)

نېټه: ۱۳/۴/۱۴۴۶ هـ. ش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب په اړه

نوم: خبرې ملغلرې

ليکوال: استاذ همت الله حقل (عامة المؤمنين)

کمپوز او ترتيب: خپله ليکوال

چاپ: نه دی چاپ شوی

اړيکه

ایمیل: hhaqmal600@gmail.com

واتساف: +93706004042

پاملرنه: د دې کتاب نشر او له خپلو ملگرو سره شریکول، د ځان لپار ثواب وگټی؛ څوک چې د دې کتاب په نشر کې همکاري کوي الله تعالی دې زما د لیکلو په اندازه په ثواب کې راسره شریکان کړي.

دېالې

هغه مهربانه خلکو ته دې ډالۍ وي
چې د خپلو مسلمانانو وروڼو او خویندو
د هوسايۍ او خوشحالي لپاره
په خپل ځان باندې سختۍ تېروي.

مقدمه

الحمد لله الذي جعلَ الكَلِمَةَ الطَّيِّبَةَ شَجَرَةً طَيِّبَةً، أَصْلُهَا ثَابِتٌ
وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ، تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَأْذُنَ رَبِّهَا؛ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، الَّذِي أُوتِيَ جَوَامِعَ الْكَلِمِ، وَعَلَى
آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

الله تعالى په خپل مبارک کتاب کې فرمایلي دي: وَمَنْ أَحْسَنُ
قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ [سورة فصلت: ۳۳]

ژباړه: او له هغه چا څخه به ښه خبره د بل چا وي چې د الله
لوري ته بلنه ورکوي او ښه عمل کوي او وايي چې زه
مسلمان یم.

نبي کریم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلي دي: مَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ (رواه
البخاري)

ژباړه: څوک چې په الله او د آخرت په ورځ ایمان لري، نو ښه
خبره دې کوي یا دې چوپ پاتې شي.

دا کتاب چې د (خبرې ملغلرې) تر عنوان لاندې ترتیب شوی، د ټولنیز ژوند په اړه د الفاظو په اساس مختصرې خو له معنی څخه لویې لیکنې پکې راوړل شوې دي، دا کتاب زما د خپل فکر، علم او تجربې محصول دی؛ د دې لپاره مې ترتیب کړی ترڅو د خلکو د اخلاقو ښکلا زیاته کړي، زړونو ته د الله تعالی په لور لاره پیدا کړي، د مسلمانانو ترمنځ د ورورۍ او دوستۍ تار قوي کړي او په ټولنه کې د ښکلا رنګ خپور کړي، همدا رنګه مې په پای کې یو څه فکري لیکنې راوړې دي، چې کفار څنګه زمونږ په مقابل کې فکري جګړه کوي او مونږ یې څنګه دفاع وکړو؟ الله تعالی دې زما څخه دا کوچنی کتاب او هڅه قبوله کړي او الله تعالی دې یې د لوستونکو لپاره د ګټې او خیر څخه ډک کړي.

په درنښت

همت الله حقمَل (خادم المؤمنین)

ستاسو د دعا په هیله

خبرې ملغلرې

- اخلاق دې ته وايي چې په خلاص تندي، بنو/نرمو الفاظو او د دين په چوکاټ کې له خلکو سره خبرې وشي.
- ارزښتناک خلک نورو ته ارزښت ورکوي، بې ارزښته خلک خپل ځان ته ارزښت ورکوي؛ خو هغه څوک چې نورو ته ارزښت ورکوي، په اصل کې خپل ځان ته ارزښت ورکول دي.
- اړينه نه ده چې له هر چا سره اړيکه ولرو؛ په کار دا ده چې په اړيکه کې سپېڅلي او دوه اړخيزه مثبت اهداف ولرو.
- اسلام او انسان يو له بل سره ډېر مهم تړاو لري، انسان به د اسلام په خاطر يا جنت او نعمتونو ته ځي او يا به د دوزخ له سرو اورونو سره يوځای کېږي.
- اصلي ژوند هغه دی چې د الله تعالی لپاره تېر شي، نه د خپلو خواهشاتو او حوس لپاره.
- اصیلو خلکو ته چې کله ارزښت ورکړې، فکر کوي چې محبت راسره لري او خامو کم اصلو خلکو ته چې کله ارزښت ورکړې فکر کوي چې اړتیا راته لري.

- انسان په هره لحظه او زمانه کې د الله تعالی تر څارنې لاندې دی، نو ځکه باید انسان د الله تعالی له اوامرو څخه سرغړونه ونه کړي.
- انسان چې د الله تعالی په لاره کښې وي باید له هېڅ شي څخه هم وېره ونه لري.
- انسان هم عجیبه دی! ځینې وخت داسې کارونو ته مخه کړي چې خپله هم ورباندې دردېږي او نور خلک هم دردوي، خو له خپلو پرېکړو څخه نه تېرېږي!
- انسان هم عجیبه دی! د نعمت قدر هغه وخت ورته معلوم شي، کله چې هغه نعمت ورڅخه پناه شي؛ چې بیا وروسته یې همدا نعمت د ارمان او افسوس سبب هم وگرځي.
- اوږد عمر ښه دی خو له نېکو اعمالو سره، نه له گناهونو سره.
- بریالیتوب دا دی چې د دنیا په هر کار کې د آخرت فکر او اراده وشي.
- بهترینه سرمایه د نیک عمل ده چې آخرت او دنیا دواړه نیکمرغه کوي.

- په اسلامي نظام کې ثابت درېدل هم سخت او لوی کار دی؛ ثابت پاتې کېدل هم سخت او لوی کار دی.
- په جبر او قوت هېڅوک نشي فاتح کېدلای، د ابو جهل لوی او مجهز لښکر د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) د کمزوري او لږ لښکر په مقابل کښې د ماتې او ذلت سر ښکته کړو.
- په دنیا کې انسان ډېر ارمانونه کوي، ځینې یې پوره شي او ځینې ورڅخه مرگې په نیمه لاره کې واخلي، خو کامیاب هغه څوک دي چې خپل ارمانونه یې جنت ته ورسوي.
- په دنیا کې ښه کارونه کوئ، ځکه چې جنت ته نیک کارونه د تللو لارې پرانیزي.
- په دنیا کې هره کړنه د انسان لپاره د آخرت برخلیک ټاکي؛ نو په همدې اساس د آخرت ژوند د دنیا د اعمالو پایله ده، خپل د دنیا اعمال سم کړئ، ترڅو په آخرت کښې مثبتې نتیجه ترلاسه کړئ.
- په دې ځمکه کښې ډېر داسې خلک شته چې که ته هرڅومره ښه سړی شې او ښه ورسره وکړې، خو دوی بیا هم ستا سره دښمني کوي.

- په زړونو پاچاهي کول وړه خبره نه ده، د زړونو پاچاهي هغه څوک کولای شي چې له خپل زړه څخه یې نفرت، حسد، قومیت، کبر، عجب او داسې نورې زهرې ناروغۍ ایستلې وي او د هر چا لپاره په زړه کې د مینې ځای ولري.
- په سختیو کې صبر کوئ، ځکه چې د صبر په واسطه الله تعالی خپلو بندګانو ته بغير له حساب څخه ثوابونه ورکوي.
- په صبر او استقامت مبارزه وکړئ، چې تصور او خیالات مو په حقیقت بدل شي.
- په کوم ځای کې چې الله تعالی درڅخه راضي کېږي، هلته د بندګانو هېڅ خاطر مه کوئ.
- په کومه ملګرتیا کې چې د معنویاتو په ځای مادیاتو ته ترجیح ورکړل شوه، هغه ملګرتیا نه بلکې تجارت دی.
- په کومو پښو چې تر مسجد پورې نشې تللی، نو په دې پښو به له قبر څخه تر جنت پورې څنګه لاړ شې؟
- په کومو کارونو کې چې په حق وې، له هېڅ چا څخه وېره مه کوه، په مېړانه خپل کار کوه.
- په لمانځه کې استقامت، په تدریجي ډول انسان ته د دین په نورو کارونو کې هم استقامت ورکوي؛ همدارنګه په

لمانځه کې کمزوري کول، په تدريجي ډول انسان ته د دين په نورو کارونو کښې هم کمزوري ورکوي.

- په هغه محبت هيڅکله دهوکه نشې چې د قدرت، دنيا او حسن په اساس ستا سره کېږي؛ ځکه دا يو هم بقا نه لري.
- پوه شه! کوم علم چې تا خپله اصلاح نه کړي، د نورو د اصلاح هيله دې بې ځايه ده.
- پوهه په هر حالت کې ښه ده، زياتره وخت ښه کارونه او کړنې له پوهې څخه سرچينه اخلي.
- تاريخ مطالعه کړئ ترڅو د نظام د پرمختگ اسباب درته معلوم شي. تاريخ مطالعه کړئ ترڅو د نظام د خرابېدو اسباب درته معلوم شي.
- تاسې د يوې هفتې ټول کارونه د يو کاغذ په مخ ثبت کړئ او وروسته يې محاسبه کړئ، چې تاسې کوم کارونه د آخرت لپاره کړي او کوم کارونه د دنيا لپاره.
- تر څو چې د حق په لاره روان وې، تر هغې به دې خبرې او عمل دواړه دروندوالی لري، ځکه چې حق تر هرڅه دروند دی.

- تر نیمایي لارې پورې د هېچا سره هم د سفر اراده مه کوه، که یو ځل دې غوښتل چې ملګرتیا وکړې، بیا له شخصي اهدافو تېر شه او اړیکه دې د دیدن په اصولو کې ونغاړه.
- تقوا دې ته وایي چې په هر عمل کېنې د الله تعالی له ټاکلو قوانینو څخه پیروي وشي.
- تل له غریبانو خلکو سره ناسته ولاړه کوئ، ځکه له غریبانو سره ناسته ولاړه په انسان کېنې عاجزي پیدا کوي.
- توپیري چلند یو له هغه لاملونو څخه دی چې د خلکو ترمنځ لوی اختلافات رامنځ ته کوي.
- جالبه دا ده چې بهتروالی او فضیلت د تقوا په اساس ثابتوو؛ خو احترام او قدر د قدرت، پیسو او چوکۍ په اساس کوو.
- جنت د مسلمانانو اصلي مسکن دی، هېڅکله مسلمانانو ته نه ده په کار چې په دې دنیا کې د خواهشاتو آرام، او هوسا ژوند اختیار کړي، ځکه چې جنت د مسلمانانو د دې دنیا د سختۍ تېرولو نتیجه ده چې الله تعالی یې په بدل کېنې ورکوي؛ که چېرته مسلمانان په دې دنیا سختۍ او مشکلات

تېر نه کړي، نو جنت ته به څنگه ځان ورسوي؟ د الله تعالی له امتحان څخه به څنگه ځان تېروي؟

- چې کله د یو عمل اراده وکړې اول فکر وکړه چې الله تعالی په دې کار راضي کېږي او که نه؛ که چېرې الله تعالی ورباندې راضي کېږي بیا نو په ترسره کولو کښې یې د هېچا خاطر مه کوه.

- حاسد هیڅ کله خپل مرام او هدف نشي ترلاسه کولای، آخر هم د خپل حسد په اور کې لولپه شي.

- حسد د کمزور خلکو هغه نیمګړی خاصیت دی، چې هیڅ کله د نورو خلکو نعمتونه ورته د زغملو وړ نه وي او همېشه یې د زوال هیله کوي.

- حق ویل په رښتیا سره هم انسان د عزت په لور وړي؛ د حق ویلو څخه وروسته، که له هر څه سره مخ شې عزت یې وګڼه.

- حق ویل له خلکو څخه رجال بېلوي او د حق لارویانو ته الله تعالی عزت ورکوي، خو سختی ورسره دي.

- حقوقي او مقصودي اړیکې جوړول زده کړئ؛ زیاتره اړیکې اوس تاوانې او غیر اړینې دي.

- څوک بايد په خپل قدرت غرور او کبر ونه کړي، د فرعون لويه پاچاهي د يو سمندر په واسطه په يوه لحظه کې له منځه لاړه.
- څوک چې پرته له دليله د نورو خلکو د ځورولو کوښښ کوي، خپله به يې هم هېڅ کله ژوند له خوشحاليو څخه ډک نشي.
- څوک چې په لمړيو وختونو کښې له ډېرو سختيو سره مخ شوي وي، په وروستيو وختونو کښې به د ډېرو سختيو لپاره استقامت ولري.
- څوک چې د نورو خلکو شخصيت داغداره کوي له دې څخه معلومېږي چې خپل شخصيت يې وختي ليلام کړی.
- څوک چې علم لري خو بيا هم د اسلامي ټولنې د اصولو سره برابر ژوند نه کوي دا زياتره وخت له کبر څخه سرچينه اخلي.
- څوک چې له چا څخه قدر غواړي، لمړی دې خپله نورو ته قدر ورکړي؛ ولې هرڅوک هغه چا ته قدر ورکوي چې د دوی قدر ورسره وي.
- څوک که غواړي چې د آخرت ژوند ښايسته کړي، هغه بايد په دنيا کې نیک اعمال ترسره کړي.

• څومره چې د ځان د عزت خيال درسره وي همدومره د بل چا د عزت هم خيال کوي، ځکه چې په دنيا کې داسې څوک نشته چې عزت نه خوښوي.

• حى على الفلاح! زمونږ لوى مشكل دا دى چې په عربي هم نه پوهېږو، په آذان کې پنځه وخته راته وايي چې راشئ ځاى د خلاصون ته؛ هغه ځاى ته چې تاسې د دنيا او آخرت له ستونزو او مشكلاتو څخه خلاصوي؛ نو ځکه خو لبيک هم نه ورته وايو.

• ځينې خلک الله تعالى د خپل کبر له وجې خوار او ذليل کړي، ځينې يې د خپلې عاجزۍ له وجې شتمن او پورته کړي؛ په دې کښې د الله تعالى خپل حکمتونه وي.

• ځينې خلک تر دومره اندازې منفي فکر لري چې د يوې خبرې يا يو شي ټولې ښېگڼې به ورته معلوميږي، خو بيا به هم په کمزورو نقطو پسې سترگې اړوي.

• ځينې خلک ښه اخلاق لري، خو ځينې خلک صرف د ښو اخلاقو تمثيل کوي، چې له لنډ وخت څخه وروسته يې هغه مکرجه څهره خپله ظاهرېږي، نو ځکه په خلکو د اول ځل ليدلو سره د ښوالي پرېکړه مه کوئ.

- ځينې کارونه بد نه وي، خو د يو چا په ضد که ترسره شي، خامخايي غبرگون ته هڅوي.
- ځينې کارونه صحيح وي، خو د شخص نيت او هدف ورڅخه غلط وي، نو ځکه هغه کارونه د خلکو د منفي غبرگون سبب وگرځي.
- ځينې وخت په يوه برخه کې دردېدل په نورو برخو کې زياتې لاسته راوړنې له ځانه سره لري؛ د دنياوي مصيبتونو پايله هم خير وگڼي.
- ځينې وخت حالات انسان دې ته اړ کوي چې د ډېرو نيردې کسانو د هېرولو فيصله په سړي وکړي، خو تاسې هېڅکله دا فيصله مه کوئ؛ ځکه چې سخت حالات زياتره وخت په انسان منفي فيصلې کوي.
- ځينې وخت ډېر واړه اقدامات د لويو تحولاتو سبب وگرځي، نو خپل اقدامات د لوی فکر او مشورې له لارې ترسره کړئ.
- ځينې يوازې په حقوق الله باندې ځان ته د عابد او بنه سړي نسبت کوي؛ د انسانانو سره صحيح معامله او بنه اخلاق په ذهن کې لا نه ورگرځي!

- خبرې د گل په شان نرمې کړئ؛ چې نه چاته درد ورکړي او هم خوشبويي وکړي.
- خپل فکر د الله تعالی په قدرتونو کې مصروف کړه، وگوره چې الله تعالی خومره قدرت لري، ترڅو په دې لږ قدرت غرور درڅخه ونه شي.
- خپل قلم مه غورځوئ، د دین په خدمت کښې یې استعمال کړئ، که هېڅ په فکر کښې نه درتلل د خدمت په نیت یوازې کړنې ورباندې وکارئ، الله تعالی به مو اجرone نصیب کړي او د لیکوالۍ توفیق به درکړي.
- خپل کارونه د حق په ترازو برابر کړه، د خلکو په قضاوتونو پسې مه ګرځه؛ ځکه چې حق نه بدلېږي، خو خلک ټول یو له بل سره توپیر لري او هر وخت بدلېږي.
- خپل وخت قېمتي کړئ او د داسې خلکو سره تعلق ونیسئ چې ستاسو وخت نور ورسره قېمتي شي.
- خپله پوهه او استعداد دې د اسلام او نظام د پرمختګ لپاره استعمال کړه، ځکه د دې دواړو په اړه د الله جل جلاله په دربار کې مسئول یې.

- خپلې خبرې له دروغ ویلو څخه محفوظې کړئ، دروغ وېل د انسان شخصیت داغداره کوي.
- خپلې سهوې د یو پوه او هوښیار لارښود په ذریعه په نښه کړئ او د راتلونکي لپاره ځان ورڅخه وساتئ.
- خپلې مثبتې ارادې تر هغه وخته مه څرگندوئ، ترڅو مو چې په عمل کښې نه وي ثابتې کړې.
- د اړیکې دوام له صداقت پرته هېڅ امکان نه لري، صداقت دی چې اړیکې ته دوام، اعتماد او خوند وربښي.
- د اړیکې لپاره تعادل ډېر مهم دی، که چېرې د ترازو یوه پله ښکته وي ډېر وخت دوام یې امکان نه لري.
- د اشخاصو تر منځ باور هغه مهم شی دی، چې له ماتېدو څخه ورسته یې رغونه ډېره ستونزمنه وي او د اړیکې په خرابېدو کې په پوره اندازه ونډه لري.
- د الله تعالی لپاره له خلکو سره نیکي وکړئ، په خلکو د هغه نېکیو احسان مه کوئ چې تاسې ورسره کړې دي، ځکه چې ثواب یې الله تعالی درکوي نو له ده څخه یې بدله مه اخلئ.
- د انسان د مرګ او اخروي ژوند لپاره د ده خپل اعمال دي چې د ښه او بد یعنې جنت او دوزخ په اړه یې برخلیک ټاکي.

- د انسان لپاره په ژوند کې لوی دښمن د انسان خپله ناپوهي ده.
- د ایمان غوښتنه دا ده چې د الله تعالی بندگی ته په سختۍ او آسانی کې غاړه کېږدې.
- د بريالیتوب لپاره کوښښ، استقامت، غیرت او صبر اساسي موارد دي چې په مټ یې د کامیابۍ تر پولو رسېدلای شو.
- د جانبینو تر منځ د خبرو تحمل د اړیکې په کیفیت او ماهیت پورې اړه لري؛ چې له هر چا سره په یو معیار نه وي.
- د جنت خاوندان په دنیا کې صرف د حق پلویان دي، د حق پلوي کول به انسان تر جنت پورې رسوي.
- د جني شیطان پر نسبت د انسي شیطان فتنه سخته ځکه وي چې هغه د انسان په جامه کې د یو ملګري په ډول هم راتلای شي؛ جني شیطان خو یوازې انسان ته وسوسه وراچوي، لیکن انسي شیطان عملي تالی ورسره وهي.
- د چا چې اړیکه له الله تعالی سره وي، هېڅ کله به یې څوک نه دهوکه کړي او نه به یې څوک عزت کم کړي.
- د چا چې کمزورو خلکو ته لهجه سخته او زورورو خلکو ته یې لهجه نرمه وي؛ دا د دې شخص په بېغرتۍ دلالت کوي.

- د ځينو خلکو صبر او زغم هيڅکله په کمزورتيا او بېغیرتيا مه تعبیروئ؛ ځکه لوی او غیرتي خلک همېشه له صبر او زغم څخه کار اخلي.
- د خاصو او عامو ملگرو لیست مو باید جامد او ثابت نه وي، هر وخت باید تغیر منونکی وي، ځکه چې خلک ټول وخت په یو حال نه وي، له حالاتو سره تغیر کوي.
- د خبرو څخه مخکې د خبرو په خیر او شر فکر وکړه، هېڅ کله داسې خبرې مه کوه چې د شر خواته لاره هواروي.
- د خپلې چوکۍ، منصب او خواهشاتو په خاطر له حق څخه تنازل مه کوئ؛ کله چې په همدې خاطر خلک له حق څخه مخ واړوي، نظام به د بربادۍ په سیند لاهو شي.
- د خپلې ناپوهۍ د پټولو لپاره د نورو خلکو پوهه تر سؤال لاندې مه راولئ، بلکې د حل لاره یې دا ده چې خپله ناپوهي ختمه کړئ.
- د خلکو په خبرو پسې مه گرځه، چې الله تعالی عزت درکړی وي، د ټولې دنیا خلک دې هم نشي بې عزته کولای.

- د خلکو تر منځ د خیر او نېکمرغۍ خبرې کوه، له داسې خبرو څخه ځان وساته چې د خلکو تر منځ نفرتونو او دښمنۍ پيدا کوي.
- د خلکو د احترام او عزت ذریعه مال، ښایست، او چوکۍ مه گڼئ؛ اصل د احترام او عزت ذریعه تقوا، دین داري، مقدم والی، علم او عمل دي، چې باید په دې اساس خلکو ته قدر ورکړل شي.
- د خلکو دعاگانې چې نه قبلېږي، روزی له حلالو لارو څخه نه دي ترلاسه شوې.
- د خلکو له حسد څخه مه مایوسه کېږئ، همدا د خلکو حسد دی، چې د لویو اهدافو ترلاسه کولو ته مو هڅوي.
- د دعوت لپاره له حکمت څخه کار واخلي، ترڅو خلک اصلاح هم کړئ او ملگري مو هم شي.
- د دنیا په ژوند کې د ځان لپاره عاجزي اختیار کړئ، ځکه چې عاجزي مو لوړوي او پورته کوي.
- د دنیا خواهشات نه پوره کېږي، کوم خواهشات چې ترلاسه کړې نفس دې وروسته تر هغې زیات نوره تقاضا کوي.

- د دنیا ژوند د خوبښو او غمونو ټولګه ده، چې د انسان تعادل یې برابر کړی؛ په یوازې خوشحالی او یا یوازې غمونو سره شخص له عادي حالت څخه خارجيږي چې د انسان ژوند به یو ډول منفي بڼه خپله کړي.
- د دنیا ژوند دومره لنډ دی چې یوازې د آخرت لپاره باید کار پکښې وشي، ځکه چې د دنیا ژوند که جوړوې، ژوند به دې پای ته رسېدلی وي.
- د دنیا قیمت ډېر کم دی، هغه وخت یې درک کولای شو چې مونږ د آخرت قیمت په صحیح معنی وپېژنو.
- د دنیا لپاره دومره کوښښ وکړه چې څومره عمر پکښې تېروې او د آخرت لپاره هم دومره کوښښ وکړه چې څومره یې عمر وي.
- د دنیا له ژوند څخه د آخرت په هیله خوند واخله؛ د دنیا په هیله خوند مه ورڅخه اخله، چې د آخرت ژوند به دې له ستونزو سره مخ شي.
- د دنیا له ژوند څخه مه ستړي کېږئ، بلکې د دنیا له خواهشاتو څخه ستړي شئ، ترڅو مو الله تعالی خپلې خوا ته نیردې کړي او د خوشحالی ژوند درنصیب کړي.

• د دنیا نعمتونه درڅخه د آخرت نعمتونه هېر نه کړي؛ د دنیا نعمتونه ظاهري دي او د آخرت نعمتونه پټ دي، هېڅ کله هغه ابدی نعمتونه د دې څو ورځو بې بقا نعمتونو په مقابل له لاسه ورنکړئ.

• د دنیا هر ډول تکلیف په ځان تېروم، خو د آخرت یوه لحظه عذاب هم راته د زغملو وړ نه دی، نو ځکه مې په دنیا کښې د قربانۍ او سختۍ لاره اختیار کړې ده.

• د دې کوښښ مه کوئ چې د خلکو عیبونه پیدا او نورو خلکو ته وښایاست، ځکه چې تاسې خپله هم له عیبونو څخه خالي نه یاست، که مو د نورو خلکو عیبونه ظاهر کړل، نو ستاسې عیبونه به الله تعالی نورو خلکو ته ظاهر کړي.

• د دې کوښښ مه کوئ چې ستاسو نیک اعمال خلک تائید کړي، ځکه چې خلک ستاسو د اعمالو حقیقي بدله نشي درکولای؛ بلکې اعمال د الله تعالی په دربار کښې تائید کړئ، چې حقیقي بدله یې ترلاسه کړئ.

• د دین د عملي تطبیق لپاره نظام جوړونه کېږي، چې د سیاست له ژورې مطالعې څخه ورسته هم همدا مطلب راوځي؛ ځکه خو اسلامي نظام هېڅ وخت د شریعت د اصولو څخه خلاف کوم اصل نه قبلوي.

- د ډېر صبر څخه وروسته اقدام کول ځينې وخت ډېر خطرناک تمامېږي او تصميم نيونه يې هم په هغه اندازه وي څومره يې چې صبر کړی وي.
- د روژې په مبارکه مياشت کې په خپله ورکړه کې زياتوالی راولی، د ټولنې وړي خلک ماړه کړی، د تهجد او پيشلمي په وخت کې د ټولنې د مسکينانو دعاگانې له لاسه مه ورکوی.
- د زړه ناروغي دا ده چې نور خلک نعمتونه لري، خو تا ته خوند نه درکوي.
- د زړه نه که څوک درته گران وي، خپل گرانښت ورته اظهار کړی، ترڅو مو ترمنځ د محبت تار نور هم محکموالی پيدا کړي.
- د ژوند پای خامخا مرگ وي، خو مخکې له دې چې مړ شې، د ابدي ژوند لپاره يو څه تيار کړه، ترڅو له داسې مشکلاتو سره مخ نشې چې بيا پای نه لري.
- د ژوند دوام خامخا له لوړو او ژورو څخه ډک وي، خو ته له سختيو او آسانيو دواړو څخه د راروان ژوند لپاره درس او عبرت واخله، که چا ښه درسره کړي وي، احسان يې مه هېروه، ورڅخه منندوی شه او که چا بد درسره کړي وي عفو

ورته وکړه؛ ترڅو په راتلونکي کې روښانه او سپېڅلی شخصیت درڅخه جوړ شي.

- د ژوند لپاره ژوند وکړئ، ځکه چې ژوند د ژوند لپاره کېږي او ژوند تر ژوند ډېر ارزښت لري.

- د سپېڅلي هدف لپار باید هر ډول سختي په ځان تېره شي، خو د هدف په ترلاسه کولو کې باید کمزوري ونه شي.

- د شهرت لپاره هڅه مه کوه، بلکې د قبولیت لپاره هڅه وکړه، ترڅو چې ستړیاوې، خدمتونه او اعمال دې ضایع نشي.

- د علم په ترلاسه کولو کې باید لمړی هدف د خپل ځان اصلاح او صحیح لاره ټاکل وي؛ وروسته د نورو خلکو لپاره خدمت.

- د علم په واسطه لمړی ځان اصلاح کړه، وروسته په حکمت سره د نورو خلکو پوهول وکړه.

- د قانون په وړاندې هېڅ قوي قوي نه دی او هېڅ کمزوری کمزوری نه دی؛ ځکه چې د قانون اصول د ټولو خلکو لپاره په یوه اندازه جوړ شوي دي.

- د قیامت له علامو څخه یوه دا هم ده، چې دندې به داسې کسانو ته وسپارل شي چې هېڅ اهل به یې نه وي.

- د کارونو د تائید لپاره یوازې الله تعالی کفایت کوي، د خلکو په تائید او مخالفت پسې مه گرځئ، ځکه چې زیاتره خلک د خپل نفس په غوښتنه فیصله کوي.
- د کم اصلو خلکو دا عادت وي، چې تر خپل هدف پورې محبت او دوستي کوي، کله چې خپلو اهدافو ته ورسیري، بیا یې په ښه کې تغیر راځي او خپله اخلاقي ښه بدلوي.
- د کومې موضوع په اړه چې تاسې تصور کوئ، د ادبیاتو په اصولو یې منظمه ولیکئ؛ همدې ته لیکوالي وایي.
- د مار او لړم زهر دومره نه دي سخت، لکه څومره چې د بدو خبرو زهر سخت دي.
- د محشر په ورځ به ډېر خلک د انسانانو په خاطر جنت ته ځي او ډېر خلک به د انسانانو په خاطر جهنم ته ځي؛ د انسانانو تر منځ معاملات به په آخرت کې محاسبه کېږي.
- د مرستې لپاره یوازې الله جل جلاله کافي دی؛ خو د راتلونکي تعامل لپاره له هر چا څخه ازموینه واخلي.
- د ملګرتیا او خپلوۍ لپاره هیڅکله باید شرعي او اداري اصول تغیر او بدل نشي.

- د مور او پلار محبت نه درک کېږي، اولاد هغه وخت ارمان کوي چې خپله د اولاد څېښتن شي، خو مور او پلار يې په تورو خاورو کې وي.
- د نظام په جوړونه کې د تاريخ ارزښت د ويالې په حيث دی، چې اوبه هدف ته د رسېدو په لور هدايت کوي.
- د نظام په کومه برخه کې چې ټاکنه د اهلېت په اساس نه وي؛ هغه برخه به خامخا د خپل هدف په ترلاسه کولو کې پاتې راځي.
- د نورو ټول نظرونه پرته له دې چې فکر ورباندې وشي تائيدول د ناپوهۍ نښه ده.
- د نورو خلکو عزت ته هم د خپل عزت له هندارې وگوره؛ کېدای شي ځينې خلک د الله جل جلاله په وړاندې تر ټا ډېر عزت ولري.
- د هدف لاسته راوړلو لپاره تر ټولو مهم شی د وگړو اتحاد او يو والی دی، که وگړي د هدف په ترلاسه کولو کې يو لاس وي هدف به په اسانۍ او بې تکليفه ترلاسه شي.
- د هغه خلکو څخه زمونږ کور ودانی دی چې زمونږ عيونه په پټه توگه راته ډالۍ کوي او له هغه چا څخه مونږ پناه غواړو

چې زمونږ عیبونه زمونږ څخه په پټه توګه نورو خلکو ته بیانوي.

- د هوښیار لپاره صرف کنایه او اشاره کفایت کوي؛ ځکه چې د هغه درک، فهم او دوه اړخیزه تعامل پیاوړي وي.

- دا حل لاره نه ده چې له نورو خلکو سره حسد وکړئ، بلکه کوبښن وکړئ چې خپله تر نورو خلکو مخکې شئ او تر نورو خلکو ډېر څه ولرئ.

- دا د الله تعالیٰ محبت دی چې په نیمه شپه دې راوینښ کړي او خپل دربار ته دې ودروي.

- دا مهمه نه ده چې ته په کومه سایه کې ولاړ یې، بلکه مهمه دا ده چې ستا خپله اندازه او ظرفیت څومره دی.

- دا مهمه نه ده چې خلک دې ستاینه وکړي، که چېرې د خلکو د ستایلو هیله لرې، نو پوه شه چې ته یو کمزوری شخص یې.

- دا مهمه نه ده چې زمونږ سره باید د هر چا جوړه وي او باید هر څوک محبت راسره ولري، مونږ باید خپله اړیکه له الله جل جلاله سره جوړه کړو، د ښو خلکو به خپله راسره جوړ شي او محبت به راسره کوي.

- داسې چلند له نورو سره کوه، چې په هغه اندازه يې خپله هم زغملی شې؛ ځکه چې ته هم تر ټولو خلکو لوړ نه يې.
- داسې څه زده کړه چې کم خلک پرې پوهيږي، خو په داسې طريقه يې بيان کړه چې ډير خلگ پرې پوه شي.
- داسې ژوند وکړه چې له مرگ څخه وروسته دې خلک په افتخار سره نوم واخلي او په نېکۍ سره دې يادوي.
- داسې فکر مه کوئ چې هر څوک ستاسو په اوږو د ځان بارولو کوښښ کوي، هر څوک اول کوښښ کوي چې په خپلو پښو بلۍ ته وخېژي.
- درانه خلک هيڅکله د چا نېکي نه هېروي؛ او د خلکو په بديو باندې بخښنه کوي.
- دنده ترسره کول مسئوليت دی، که يې يو څوک اهل نه وي ټاکل يې ظلم دی، که څه هم ښه شخص وي، ځکه چې هغه د نورو خلکو حقوق نشي ورکولای.
- دنيا او دولت که وفا او فايده کولای قارون به يې له ځمکې څخه را ايستلی وو، چې د خزانو چاپيانې(کيلۍ) يې اوښت نشوای ورلی.

- دنيا او دولت هغه څه دي چې د فكري يرغل لپاره په مؤثره طريقه ورڅخه استفاده كيږي او زياتره مسلمانان يې تر تاثير لاندې راځي.
- دينداري انسانان لوړوي، صحابه كرام دين ته زيات وفاداره وو او دينداري يې په اعلى مرتبه كښې وه، ځكه يې د الله تعالى په دربار كښې لوړ مقامات په نصيب شول؛ الله تعالى له دوى څخه راضي شو او دوى له الله تعالى راضي شول.
- ډېر اعمال كوه او په لږو شتو قناعت كوه، دنيا دار العمل ده، مونږ بايد نيك اعمال پكښې ترسره كړو او د جزا ورځې ته يو څه ورڅخه يوسو.
- ډېر څه له لاسه وركړئ خو هغه څوك له لاسه مه وركوئ چې همېشه د خير خواته لار ښوونه درته كوي.
- زموږ او د صحابه كرامو رضى الله عنهم ترمنځ توپير په دې كې دى چې: هغوى به ژوند د آخرت په اساس كولو او مونږ ژوند د دنيا په اساس كوو؛ يعنې د دوى هدف آخرت وو او زموږ هدف نابوده دنيا ده؛ الا ماشاءالله.

- زمونږ په عبادت کښې چې خوند نشته، زړونه مو له دنيا سره تړلي دي.
- زمونږ د ژوند هغه وختونه ډېر ارزښت لري چې د دين په خدمت کې تېر شوي وي.
- زمونږ زړونه تل له ناروغيو څخه ډک وي؛ ځکه خو د الله تعالی له ذکر سره نه عادت کېږي.
- زمونږ زیاتره کارونه د استقامت په سبب نیمګړي پاتې شي، که چېرې مونږ هر کار ته پوره استقامت ولرو، نو لرې نه ده چې هر کار به مو د کامیابی په درشل ولاړ وي.
- زمونږ ژوند هغه وخت ارزښت پیدا کوي چې مونږ یې قدر وپېژنو، زمونږ ژوند چې بې ارزښته دی، قدر یې نه دی راته معلوم.
- زمونږ ښکلا باید په اعمالو سره وي، صرف ظاهري ښکلا شخصیت نشي تکمیلولای.
- زمونږ لپاره په عبادت کې اصل شی اخلاص (هر څه د الله تعالی لپاره ترسره کول) دي.
- زمونږ هغه وختونه تاوانی دي چې په ګناه کولو یا عبث راباندې تېر شوي وي.

- زیات خلک د دریو ظاهري شیانو په اساس محبت کوي: مال، چوکۍ او حسن؛ نو ځکه د هر چا محبت ریښتینی مه گڼئ، بلکې تجربه یې کړئ؛ چې ریښتینی دی او که مقصد لري.
- ستا د ژوند هره لحظه، ستا د آخرت لپاره د برخلیک ټاکونکې ده، کونښن وکړه یوه لحظه هم ضایع نه کړې.
- ستا لپاره دا خیر دی چې د دنیا له اسبابو څخه د آخرت لپاره کار واخلم؛ د دنیا اسباب د آخرت په گټه وکاروه.
- ستا لپاره مناسب نه وي چې خپل نظریات په خلکو ومنې، بلکې ستا مسئولیت دا دی چې هرچا ته د اخلاص مشوره ورکړې، وروسته عمل د هر چا خپل کار دی.
- ستا نېک اخلاق دا دی چې له خلکو سره په شرعي طریقه خبرې او عمل وکړې.
- ستونزې هېڅ کله په دھوکه، دروغو او چل نه حل کېږي، که چېرې حل هم شي، د الله تعالی په وړاندې همداسې ناحل پاتې وي، ځکه چې په خپل اصلي صورت نه دي حل شوې.
- ښه څوک هغه دي چې مسلمانان ورڅخه خوشحاله او کفار ورڅخه خفه وي.

- ښه لارښود هغه چا ته وايي چې خپل افعال، اقوال، نظريات او پوهه لمری په خپل ځان تطبيق او عملي کړي، ورپسې يې تر خپل شاگرد پورې په ښه طريقه ورسوي او بيا يې پر هغه د حکمت پر اساس تطبيق کړي.
- صحابه کرام د اسبابو او شمېر په حساب ډېر کمزوري وو، خو د ايمان په حساب يې د ټولې نړۍ سره ډغرې وهلې او د نړۍ لويې لويې امپراتورۍ يې رانسکورې کړې؛ رضی الله عنهم ورضوا عنه.
- صله رحمي د دين له هغه مهمو برخو څخه ده چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به د اسلام راوړلو په وخت کې له خلکو څخه بيعت ورباندې اخيستو.
- علم ترلاسه کړئ ځکه چې ډېر فضيلت لري، خو وروسته بيا عمل ورباندې کول خپله وجيبه وگڼئ؛ ځکه چې علم پرته له عمله انسان د هلاکت لوري ته وړي.
- غريبې د ژوند امتحان دی، چې دوه اشخاص ورباندې امتحان کېږي، يو خپله غريب دوهم مالداره دوست او ملگری.
- فتنه په آخر کښې خلک گمراه کوي په اول وخت کښې هر څوک ورباندې پوهیږي.

- فضيلت قوم، وطن او ژبه نه درکوي، فضيلت د اعمالو په واسطه الله جل جلاله درکوي نېک؛ اعمال کوه تر څو فضيلت ترلاسه کړي.
- فطرت نه بدلېږي، شخص که له حالاتو سره هرڅومره بدل شي، خو فطرت زېږولي خاصيتونه يې بيا هم يوه ورځ د حالاتو په تغير سره ښکاره کېږي.
- کارونه هغه وخت په ښه ډول تر سره کېږي چې په امرونو کې له وکړي او وکړه څخه ډډه وشي او په متکلم مع الغيره باندې د کارونو لارښوونه وشي.
- کله چې خلک جهاد پرېږدي او د دنيا په کارونو کښې بوخت شي، همدا هلاکت دی.
- کله چې د مشرانو په مجلس کښې ناست وي، کوبښن وکړه خپلې خبرې ډېرې کمې او د پوښتنې په شکل کوه.
- کله چې درسره څوک ښه وکړي په بدل کې يې خامخا ورسره ښه وکړه، همدا د انسانيت او اخلاقو تقاضا ده.
- کله دې چې هدف ترلاسه کړو، د هغه خلکو شکر ادا کړه چې په ترلاسه کولو کې يې مرسته درسره کړې ده.

- کله مو چې له ملگرو سره په اړیکه کې د یوې خبرې وار وار تکرار ته اړتیا ولیده، پوه شئ چې د اړیکې ماهیت مو تغیر ته اړتیا لري، نو د خپلې اړیکې د بدلون هڅه وکړئ.
- کم اصل خلک د نورو خلکو په واسطه هدف ته ځان رسوي، د هدف ترلاسه کولو څخه وروسته، هغه ټول خلک هېروي چې مرسته یې ورسره کړې وي.
- که الله تعالی ته نیردې شوې، لرې نه ده چې الله تعالی به هم د ځمکې په خلکو کښې عزت او شرف درکړي.
- که پوه شوې چې حق نشم ویلای، نو په دې هم پوه شه چې د الله تعالی په وړاندې دې ارزښت له لاسه ورکړی دی.
- که چېرې د جهنم له وېرې څخه په دنیا کې د گناهونو څخه ځانونه وساتو، الله تعالی به مو له جهنم څخه وساتي او جنت به راته نصیب کړي.
- که چېرې دې یو څوک په غیاب کې صفت کوي او په مخ دې اصلاح کوي، پوه شه چې دا دې هغه دوست دی چې ستا خیر غواړي.

- که چېرې مونږ په دين او بندگۍ کې دومره کوشنې کولای، لکه څومره چې په دنيا کې کوشنې کوو، نو ټول به د ولايت درجې ته رسېدلي وای.
- که چېرې مونږ په کنایو او اشارو کې خپل موضوعات مطرح کړو د دوه اړخیزو اړیکو زیات رازونه به خوندي وي او له خفگان څخه به مخنیوی شوی وي.
- که چېرې مونږ د خپل نفس او شیطان سره دښمني پیل کړو، لرې نه ده چې د الله تعالی قرب او محبت به ترلاسه کړو.
- که چېرې هر څومره ښېگڼې ولرې څوک دې ستاینه نه کوي؛ خو که یوه نیمگړتیا ولرې هر څوک د غندې گوته درته نیسي؛ نو ځکه ته باید پوه شې چې د نړۍ د خلکو لیدلوری همداسې منفي دی؛ نو خپل کار کوه او په هغه سل ښېگڼو ډاډه اوسه، ځکه چې له نیمگړتیاو څخه دوی هم نه دي خلاص.
- که چېرې مونږ خلک په خپلو پرمختگونو او ابتکاراتو کې تشویق کړو، زمونږ ټولنه به د پرمختګ په لور چټک ګامونه پورته کړي.
- که څوک ډېر لږ ابتکار وکړي تاسې یې تشویق کړئ، ترڅو په دوهم ځل پرمختګ پکښې وکړي.

- که غواړې په خپل موقف پاتې شې د راتلونکي اعتماد او باور لپاره د ژوند هره کړنه د خلکو امتحان وگڼه.
- که غواړې چې پرمختګ وکړې، د نورو خلکو له نعمتونو څخه د حسد سترګې راټولې کړه او په مېړانه د پرمختګ لپاره د خپل هدف په لور کوشن پیل کړه.
- که غواړې چې د خلکو هره ښېگڼه درته نعمت شي، نو له هېچا څخه هم د ښېگڼو توقع مه کوه.
- که غواړې چې نېرېدې ملګري دې ونه ځوروي، نو هېڅ کله هم ځان داسې مه ورته معرفي کوه چې ستا سره ډېره مینه لرم.
- که غواړې چې هوښیار شې، لمړی په خپلو ملګرو او د مجلس په ملګرو کښې فکر وکړه او هوښیار خلک خپل ملګري جوړ کړه.
- که غواړئ چې په ټولنه کې د عزت څښتنان شئ، نو د الله تعالی بندګۍ ته پوره غاړه کېږدئ او د خلکو سره نېک اخلاق وکړئ.
- که غواړئ چې په دنیا کې روښانه ژوند وکړئ، د علم او پوهې څراغ درسره واخلي، تر څو مو د ژوند لارې روښانه کړي.

- که غواری چپ تول عمر مو قېمتي شي، ژبه مو په ذکر
اموخته کړئ.
- که غواری چپ زیات خلک مو خوښ کړي او ملگرتیا درسره
وکړي، نو د نورو خلکو له طبیعت سره ځانونه جوړ کړئ، خو
تر ټاکلو دیني او ټولنیزو اصولو هېڅکله مه ور اوړئ؛ هغه
خلک هیڅکله خپل ملگري نشي زیاتولای چې نور خلک په
خپل طبیعت برابرول غواړي، ځکه چې د ټولو خلکو یو شان
طبیعت نه وي.
- که غواری چپ یو څوک د پرمختګ په لور وهڅوئ، خپل
تشویق هېڅکله مه ورڅخه سپموئ.
- که غواری، چې ارتقا وکړئ، په داسې محیط کښې ژوند
وکړئ، چې خلک یې تر تاسې ډېره پوهه ولري.
- که له خلکو څخه عزت غواړې؛ نو ته هم په خپل ځان د نورو
خلکو عزت لازم کړه.
- که مثبت یا منفي تغیر دې په ځان کښې محسوس کړو، نو
د خپل مجلس ملگري وگوره، خامخا به درته معلومه شي چې
ستا په کړنو او تغیر کښې ملگري مستقیمه اغېزه لري.

- که مو خپل الفاظ له زهرو څخه پاک کړل، هرڅوک به مو خبرو اورېدلو ته لېواله وي.
- که دې خلکو عزت کولو د ځان کمال او ابتکار یې مه ګڼه، بلکې د الله تعالی شکر وباسه، چې په خلکو کې یې د عزت څښتن ګرځولی یې.
- که مونږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقه او لاره په مکمل ډول روان شو، دنیا او آخرت به مو دواړه نېکمرغه شي.
- که یو چا ته الله تعالی نعمتونه ورکړي وي، حسد مه ورسره کوه، ځکه چې ستا حسد د هغه په نعمتونه کې هېڅ کموالی نشي راوستلای.
- که یو څوک بد درسره وکړي، تر ډېره حده کوښښ وکړه چې عفو وړته وکړي، همداسې کړنه د نبوي اخلاقو نمونه ده.
- کوښښ مه کوه چې د هر چا زړه ترلاسه کړي، بلکې د ښو خلکو زړونه په صحیح او روا طریقه ترلاسه کړه.
- کوښښ وکړه چې څوک داسې وفات نشي چې ستا څخه ناراضه وي، نو همدا نن ټول مسلمانان او ملګري له ځان څخه خوشحاله کړه، ځکه چې مرګ نه دی معلوم چې کله به

راځي، خو که يو ځل درڅخه لاړو بيا به د حساب په ورځ ورسره مخ کېږي.

- کوم څه چې الله جل جلاله راکړي د هغه څخه د آخرت لپاره کار اخيستل د ژوند اصلي مقصد دی.

- کوم خلک مو چې په خبرو کښې د ځورولو هڅه کوي، پوه شئ، چې حسد درسره لري، په ظاهره که هر څومره د نږدېوالي تمثيل درته کوي.

- کوم خلک مو چې د خوښۍ هڅه کوي پوه شئ، چې مينه درسره لري.

- کوم ملگري مو چې هر وخت د ځورولو سبب گرځي، يو څه وخت يې له ځان څخه لرې کړئ، صرف په زړه کې يې وساتئ.

- لږ او مقصودي خبرې وکړئ، چې هرې خبرې ته مو خلک ارزښت ورکړي.

- لمړی عمر د وروستي عمر لپاره د افتخار او يا د شرم وړ جوړ شي: که په لمړي عمر کې په غيرت ژوند وشي، د وروستي عمر لپاره به د افتخار وړ وگرځي او که په لمړي عمر کې بې غيرته او کمزوری ژوند وشي، د وروستي عمر لپاره به د شرم وړ وگرځي.

- له ادب څخه خالي انسان هېڅکله داسې ملگري نشي پيدا کولای چې ادب ولري.
- له اسلحې سره محبت نه کول د بې غیرتۍ نښه ده؛ له قلم سره محبت نه کول د جهالت نښه ده؛ مونږ بايد له دواړو سره محبت وکړو، ځکه چې زمونږ په پرمختګ کېنې دواړه اړين دي.
- له الله تعالى څخه يې خپله ځان ته وغواړه، تر څو الله تعالى نعمتونه درکړي، خو د بل چا د نعمتونو د زوال هيله مه کوه، تر څو الله تعالى نعمتونه درکړي.
- الله تعالى د ژوند په هر حالت کې له خپلو بندګانو څخه امتحان اخلي، نو په کار دا ده چې د ژوند په هر حالت کې الله تعالى ته رجوع وشي.
- له حقوق الله سره سره عاجزي او نېک اخلاق غوره کړه چې الله جل جلاله ته نيردې او ښه سړی شې.
- له خپلو خبرو سره ډېر فکر کوئ! ځينې خبرې له خولې څخه د چارې په شکل وزي او زړونه داسې زخمي کوي چې بيا يې رغول ډېر سخت وي.
- له خطرونو او ستونزو وېره مه کوه، بيا نو راتلونکی ستا دی.

- له خلكو سره نېك چلند كوي، كه يې دوى بدله درنكړي، الله تعالى د هېڅ نيك كار بدله نه پرېږدي، خامخا به يې دركړي.
- له دنيا څخه په داسې حال كې رخصت شه، چې مسلمانان درڅخه راضي وي، لرې نه ده چې الله تعالى به هم درڅخه راضي شي.
- له دنيا څخه په داسې حال كې گډه وكړه چې هر څوك درپسې په اخلاص د دعاء لاسونه پورته كړي.
- له دواړه قسمه شيطانانو (جنې او انسي) څخه د خلاصون لپاره لاره دا ده: چې د الله تعالى دين ته رجوع وشي او په الله تعالى پناه وغوښتل شي.
- له زيات زحمت او كوښښ څخه وروسته ترلاسه شوي شيان خوند او ارزښت دواړه ډېر لري.
- له ژوند څخه مه ستړي كېږئ، همدا د الله تعالى لويه پېرزوينه ده چې تاسې ته يې په اسلام كې ژوند دركړی، ښه په خوند خپل ژوند وكړئ او د الله تعالى له عبادت څخه خوند واخلي، خپل آخرت درياد كړئ چې په لنډ وخت كې به مو الله تعالى په ښكلو جنتونو او نعمتونو ونازوي.

- له سختیو څخه وروسته نعمت ترلاسه کول ډېر خوند کوي، نو د جنت د خوندورو نعمتونو باوجود به یې خوند ځکه ډېر وي چې له سختیو څخه وروسته ترلاسه کېږي.
- له غرور څخه ځانونه وساتئ! ځینې وخت ډېر لږ غرور د یو شخص د لویې ماتې او رسوائۍ سبب وگرځي.
- له قدم اخیستلو سره د نیت اصلاح کوه، ترڅو هر قدم دې د ثواب او نېکۍ ذریعه وگرځي.
- له کبر څخه ځانونه وساتئ، که چېرې تاسې کبرجن شئ، عاجز ملگري به مو له څنگ څخه لاړ شي.
- له مور او پلار سره نیکي کوه، په ماشومتوب کې یې چې کومه خواري درسره کړې، په رب قسم چې لوی احسان دی او دا احسان به یې پوره نه کړې.
- له نامه څخه مخکې پېشوند او له نامه څخه وروسته وروستای مهم او اړین نه دي، اصل کمال او عمل دی چې شخص په ښه شخصیت بدلوي، دروندوالی او ښایست ورکوي.
- له نورو څخه ډیر اوریدل او خپله لږ خبرې کول د هوښیارانو کار دی.

- له هر چا سره د هغه د پوهې په اندازه خبرې کوه.
- له هر چا سره نېکې اړیکې درلودل نبوي سنت دي؛ او داسې اړیکې ډیر کم خلک جوړولای شي.
- له هر کار څخه زموږ هدف باید د الله تعالی رضا او ثواب وي، چاپلوسي او ریاکاري نه.
- له هغه خلکو څخه لرې اوسئ، چې په مجلس کښې یې د آخرت له فکر څخه غافله کېږئ.
- له هغه خلکو سره خپله ملګرتیا پرېږده چې له بدو کارونو څخه دې منعه نه کړي، ځکه چې دا خلک ستا سره د الله تعالی لپاره ملګرتیا نه کوي.
- له هغه خلکو سره ناسته ولاړه کوه چې ستا د آخرت جوړولو فکر ورسره وي.
- له هغه خلکو سره هېڅ کله ملګرتیا مه پرېږدئ، چې په مجلس کښې یې ستا فکر د آخرت خواته اوړي.
- له هغه کړنو څخه ځان وساته چې د خلکو په زړونو کښې دې محبوبیت له منځه وړي.

- له هغو خلکو څخه ځانونه وساتئ چې د نورو خلکو په اړه غيبت درته کوي، ځکه چې د دې اعتماد نشته ورباندې نو ستا غيبت به نورو ته هم کوي.
- له هيچا او هېڅ شي څخه وېره مه کوه تر څو چې ملامت شوی نه وې، خو کله چې ملامت وې بيا له هر چا او هر څه څخه وېرېږه.
- له يو چا څخه گيله هلته ډېره کېږي چې ستا ورباندې اعتماد وي او هغه درسره دهوکه وکړي.
- مالداري دومره ارزښت نه لري، لکه دينداري؛ خو افسوس دا دی چې نن ورځ ډېر مسلمانان دينداري د مالدارۍ لپاره قرباني کوي.
- مجاهدينو ته الله جل جلاله د جهاد په واسطه عزت ورکړی دی، دا عزت يې د چا څخه په چاپلوسۍ نه دی ترلاسه کړی.
- مخکې له دې چې په اړه يې معلومات وکړئ، چاته سپک نظر مه کوئ، ډېرو خلکو جهاد کړی او ډېرو خلکو قربانۍ ورکړې دي.

- معلومه خبره ده چې د هر کار او خبرې تر شا یو هدف موجود وي؛ کونښن وکړئ د خپلو کارونو او خبرو تر شا مثبت اهداف ولټوئ.
- مونږ باید اهل حق شو، ځکه چې اهل حق په هر حالت کښې کامیاب وي.
- مونږ باید په هغه مشکلاتو چې د حق په لاره کې ورسره مخ کېږو، صبر وکړو ځکه چې الله تعالی صبر کوونکو ته بې حساب اجر ورکوي.
- مونږ باید د شیطان له لارې څخه ځان وساتو ځکه چې د شیطان لاره جهنم ته رسېدلې ده.
- مونږ باید د نفسي خواهشاتو څخه ځانونه وساتو، ځکه چې څومره نفسي خواهشات زیاتېږي، په هغه اندازه د آخرت یاد او ذکر کمېږي او د دنیا محبت زیاتېږي.
- مونږ په ځمکه کې یوازې د الله تعالی د بندګۍ لپاره پیدا شوي یو؛ هېڅ کله به خپل سر له الله تعالی څخه بغیر بل چا ته ښکته نه کړو.

- مونږ که د نعمتونو قدر داسې پېژندلای لکه څومره قدر یې چې له زوال څخه وروسته راته څرگندیږي، نو هېڅ کله به مو د الله تعالی د نعمتونو بې قدري او ناشکري نه وه کړې.
- ناپوهي په هر حالت کې بده ده زیاتره وخت بد کارونه او کړنې له ناپوهۍ څخه سرچینه اخلي.
- ناشکري دا ده چې الله تعالی نعمتونه راکړي وي، خو مونږ یې په ناروا شکل استعمال کړو.
- نظام له هغه کسانو څخه زیاته گيله کوي، چې پخوا یې قرباني ورکړې وي او اوس بیا خیانت کوي.
- نن دې که ژوند په سختۍ کښې دی، پروا یې مه کوه، ستا مسلماني به دې داسې ژوند ته ورسوي چې هرې خواته به د خوشحالی محفلونه درته تیار وي.
- نن که الله تعالی په ډېرو نعمتونو نازولی یې، د سبا ورځې د زوال فکر یې هم وکړه چې ستا د اعمالو په اساس به ورڅخه محروم کېږي.
- نن ورځ چې ته کوم قدرت، ځواني او شتمني لرې، د الله تعالی په لاره کې استفاده ورڅخه وکړه؛ دا هر نعمت په

هغه شکل استعمال کړه څنگه یې چې حق وي، ترڅو الله تعالی پرې راضي شي.

- نېکي کوه، خو په دنیا کښې یې د بدلې هیله مه کوه، همدې ته په احسان کې اخلاص وایي.

- هر څوک له خپل فکر څخه خبرې کوي او صحیح یې ګڼي، نو د هر چا نظر ته په خپلو حدودو کې احترام کوه، ته هم له عقل او پوهې څخه کامل نه یې چې پوره نظر وړاندې کړې.
- هغه اداره پرمختګ کولای شي چې اصول یې په ټولو وګړو یو ډول تطبیق شي.

- هغه څه چې وروسته یې رغول امکان نه لري، مخکې له وړاندو یې په اړه پوره فکر وکړئ.

- هغه څه چې وروسته یې وړانول امکان نه لري، مخکې له جوړولو یې په اړه پوره فکر وکړئ.

- هغه څوک به هېڅکله د ژوند څخه خوند تر لاسه نه کړي، چې د مظلومانو آزار وهلي وي.

- هغه څوک چې ستا سره په آسانی او سختۍ دواړو کې ولاړ وي، هېڅکله یې له لاسه مه ورکوه، ځکه چې ستا د ژوند همدا ریښتیني ملګری دی، چې زیات ارزښت لري.

- هغه خبره چې ظالم ته نصيحت او مظلوم ته ډاډگيرنه ده، نو ورته ووايه چې د حساب ورځ خامخا راتلونکې ده.
- هغه خلک چې الله تعالى يې يو منصب او درجې ته رسوي او په هغه منصب کې وروسته د بڼه خدمت اراده ورته لري، نو لمړۍ يې له سختيو او مشکلاتو سره مخ کوي، ترڅو وروسته خپله دنده په پوره صبر، استقامت او مېړانه سره ترسره کړي.
- هغه خلک چې د خلکو تر منځ د شر خبرې کوي، هېڅ کله به په ټولنه کې د نېک نوم څخه برخمن نشي.
- هغه خلک کامياب دي، چې په خپل ژوند کښې د کارونو لپاره ۲۴ ساعته پلان او تقسيم اوقات ولري.
- هغه دنده چې د نورو خلکو حقوق ورباندې مېني وي لکه: (د استاذ په حيث دنده) بايد هغه څوک يې ترسره کړي، چې د دندې ټول حقوق ورباندې پوره وي؛ ترڅو د نورو خلکو حق طلبي ونه شي.
- هغه ژوند چې د الله تعالى په عبادت کې تېر شي، د انسان لپاره د يو بل ژوند نعمتونه برابروي، چې هغه ژوند بيا پای نه لري.

- هغه طالب العلم به هېڅ کله کامياب نشي چې د استاد، قلم، کتاب او کتابچې قدر نه وي ورسره.
- هغه کارونه او خدمتونه د ځان لپاره افتخار وگڼه چې تا د خپل ځان لپاره نه بلکه د اسلام او مسلمانانو لپاره کړي وي.
- هغه ملگرتيا د الله تعالى لپاره وي، چې دواړو خواوو ته د اصلاح هڅې په کې موجودې وي.
- هغه وخت حق ويلای شې چې له خلکو څخه هېڅ وېره ونه لرې او له الله تعالى څخه په هره لحظه کې په وېره کې وې.
- هغه وخت لرې نه دی چې مونږ به د خپل رب جل جلاله په حضور کې ولاړ وو او پوښتنه به راڅخه کوي چې کوم اعمال دې راوړي چې نن يې په بدل کې د جنت اميد لرې؟ نو مونږ که فکر وکړو کوم اعمال به ورته وړاندې کړو چې الله تعالى يې په بدل کې جنت رانصيب کړي؟ مونږ بايد دا فکر له نن څخه وکړو او داسې اعمال ترسره کړو چې بيا يې الله تعالى ته وړاندې کړو او هغه مو ورباندې وېښي او جنت ته مو داخل کړي.

- هغه ورځ ستاسې لپاره بهترينه ورځ ده، چې د الله تعالى عبادت مو پکښې کړی وي او يو څه پوهه مو ترلاسه کړې وي.
- هل یستوي؟ هغه څوک چې د الله تعالى عبادت او د دين خدمت کوي او هغه څوک چې په عبث شيانو او گناهونو مصروف وي؛ آیا برابر دي؟
- هوښيار شخص بايد کونښن وکړي چې د کنايې او اشارې له لارې ځان پوه کړي او متکلم پوره تفصيل ته اړه نه باسي، ځکه چې په پوره تفصيل کې زیاتره وخت داسې الفاظ راوړل کېږي چې د مخاطب د خپګان سبب ګرځي.
- هېڅ کړنه بې هدفه مه کوئ او هره کړنه د مثبتو اهدافو په لور ترسره کړئ.
- هېڅ کله خپلې هیلې په دنیا پورې مه تړئ؛ ځکه چې دنیا پاتې کېږي او تاسې به مرګۍ آخرت ته یوازې یوسي.
- هېڅ کله خپلې هیلې په هغه چا پورې مه تړئ، څوک چې ستاسو د احساساتو قدردانی نه لري.
- هېڅ کله د دې هڅه مه کوئ چې خلک مو قدر وکړي، ځکه چې د قدر غوښتل د تکبر ښکارندويي کوي.

• هېڅ کله د نورو خلکو په بې عزتۍ کې د خپل ځان عزت مه لتوئ.

• هېڅ کله د نورو خلکو د نعمتونو د زوال هيله مه کوه، ځکه چې په دې کې له گناه پرته هېڅ فايده نشته، ته خپله هم د الله تعالى دربار ته لاس لپه کړه او همداسې نعمتونه ورڅخه وغواړه.

• هېڅ کله دا فکر مه کوه چې زه يو کامل شخص يم، څومره دې چې د ځان په اړه فکر نيمگړی وو، په هغه اندازه هوښيار يې.

• هېڅ کله کوښښ مه کوه چې د خپلو اعمالو او خدمتونو ستاينه خپله وکړي، که چېرې ستا اعمال او خدمتونه رښتيا هم د ستاينې وړ وي، نو خامخا به يې ستاينه وشي.

• هېڅ کله له هغه ملگرو سره د هوکه او چل مه کوه، کومو چې درباندي اعتماد کړی او ستا څخه په ژوند کې ډېرې هيلې لري.

• هېڅ چاته د کمزوري او مظلوم فکر مه کوئ؛ ځکه که يو څوک هر څومره کمزوری شي، بيا هم يو قوي رب جل جلاله ورسره شته.

- هېڅ کله له هغه چا سره خبرې د سختوالي پړوا ته مه رسوئ، چې محبت ورسره لرئ؛ ځکه چې سختې خبرې د اشخاصو ترمنځ د محبت جرړې باسي.
- وخت او حالات به دې غټ کړي، خو خپل نفس مه ورسره غټوه؛ ډېر قدرت، پوهه، مال او عزت به ترلاسه کړې، خو که دې نفس ورسره غټ کړو، د الله تعالی په وړاندې دې هېڅ حیثیت نشته.
- یو شخص ته د داسې صفاتو نسبت کول چې په هغه شخص کېښې نه وي دروغ او خیانت بلل کېږي.
- یوازنی تاریخ دی چې د نظام د پرمختګ، جوړېدو، خرابېدو او له منځه تلو لاملونه په تجربه شوي ډول بیانوي.
- یوازې په حق ویلو انسان نه خلاصیږي، بلکې خپل ځان په حق برابرول هم ضروري دي.
- یوازې د خپلو ملګرو او دوستانو زړونه مه تر لاسه کوئ، د ټول ملت او مسلمانانو زړونه ترلاسه کړئ، ترڅو ټول ملت محبت درسره وکړي.

فکري برخه

- په استعمار او اشغال کې فکري ځواک اصل دی.
- په اسلامي عقیده پورې تړلی فکر به هېڅکله د غلامۍ لاره اختیار نه کړي.
- په فکري جگړه کې ډېره هڅه دا کېږي چې د قومي، ژبني او سمېتي تعصب له لارې مسلمانان په خپل منځ کې په جگړه بوخت شي او دښمن ورڅخه په آرامه پاتې شي؛ خو مسلمانانو دې د سلمان فارسي، بلال حبشي او صهیب رومي رضي الله عنهم منزلت وگوري په مدینه مونوره کې.
- تر څو پورې چې په اسلامي ټولنه کې د کفر سره د دښمنۍ درس ورکول کېږي، هېڅ امکان نه لري چې په داسې ټولنه کې دې فکري جگړه خپل اثرات وکړي.
- تر څو پورې چې زموږ په ټولنه کې کفري فکرونه د خپرېدو په حال کې وي، یو قوي اتحاد او یووالی ناشونی دی، چې موږ یې د کفارو په مقابل کې تیار کړو او په اساس یې کفارو ته ماتې ورکړو.
- جهاد تل د یو اسلامي فکر په اساس کېږي، کفار د فکري جگړې په سلسله کې کوښښ کوي چې مسلمان نه بلکې د

هغه اسلامي فکر له منځه يوسي؛ چې وروسته بيا داسې مسلمان د کفارو لپاره هېڅ خطر نشي جوړېدلای، بلکې له دوی سره د جهاد پر ځای د همکارۍ لاره غوره کوي.

- د اسلامي امت د ځوانانو د فکري روزنې لپاره دومره هم کفايت کوي، تر څو په دې پوه شي چې د اسلامي امت پرمختګ له جهاد څخه پرته ممکن نه دی.

- د افکارو اصلاح ډېره مهمه ده، مخکې تر دې چې مونږ ځوانان جهاد ته دعوت کړو، يو ځل يې بايد افکار په اسلامي لارښونو اصلاح کړو، له کفارو سره د دښمنۍ او له مسلمانانو سره د اخوت او همکارۍ نظريه بايد ورکړو؛ هغه ځوانان چې افکار يې د اسلامي لارښونو په اساس جوړ شوي وي، بيا خپله د جهاد، قتال او قربانۍ ميدان ته راوځي؛ بيا به هېڅکله د کفارو او نورو د اسلام دښمنانو همکارۍ او ملګرتيا ته زړه ښه نه کړي؛ همېشه به نفرت ورڅخه کوي او د زوال هيله به يې لري.

- د فکرونو په تسخير سره د اشخاصو افعال، اخلاق، دين، عقیده، نظريه او فرهنگ بدلېږي، چې وروسته اشخاص په يو داسې چوکاټ کې ځان برابروي، چې د اسلام او اسلامي ټولنې سره به هېڅ اړيکه نه لري.

• د فکري جگړې په سلسله کې دښمن هر وخت د دښمن په جامه کې نه راځي، ځينې وخت د دوست په جامه کې هم راځي چې د دوستۍ له تمثيل څخه صرف د مقابل لوري د دهوکه کولو، د کمزورو نقطو معلومولو او رازونو څرگندولو لپاره استفاده کوي.

• د فکري جگړې خطر ځکه زيات دی چې دا جگړه دښمن ته د دوست جامه ور په تن کوي، همدا د دوستۍ په جامه پوښلی دښمن بيا د مسلمانانو په لور خپل زهرجن غشي گزاروي او په داسې طريقه مسلمانان هدف گرځوي چې ويشتونکی يې نه وي معلوم.

• د قلم په مټ غلطې مفکورې نسکورې کړئ، د ټوپک په زور مغرورې ککړۍ.

• د کفارو زيات کوښښ دا دی چې د مسلمانانو فکري ځواک په هغه ځای او شکل استعمال کړي چې د مسلمانانو لپاره په زيان او کفارو لپاره په ګټه تمام شي.

• دا بهتره ګڼم چې ټول عمر مې د کفارو په زندانونو کې تېر شي خو چې خپلواک فکر ولرم، تر دې چې د دنيا په محلونو کې د دنيا له خواهشاتو څخه خوند اخلم له غلام فکر سره.

• زمونږ په ټولنه فکري جگړه د یو سیلاب په شکل را روانه ده، چې د خلکو عقیده، دین، فرهنگ، وحدت او ورورولي یې هدف گرځولي، خو په مقابل کې یې څو د گوتو په شمېر کسان مقابله کوي، نور ټول ملت د غفلت په خوب ویده دی او نه څوک خاص توجه ورته کوي.

• زمونږ دنده د ځوانانو افکار په اسلامي لارښونو جوړول دي.

• زمونږ کامیابي او پرمختګ په دې کې دي چې د الله تعالی له دین څخه پوره پوره پیروي وکړو او د ژوند په هره برخه کې خپل دین ته رجوع وکړو؛ د نظام او حکومت جوړونه د دې لپاره کېږي چې اسلامي احکام په پوره اندازه تطبیق شي، نو په همدې اساس زمونږ لپاره په کار ده چې د دین په تطبیق کې پوره هڅه وکړو.

• غرب د فکري جگړې په سلسله کې زمونږ د ځوانانو اذهان دومره تسخیر کړي، دا خو پر ځای پرېږده چې د جهاد، قتال او قربانۍ لپاره یې را دعوت کړو، بلکې زمونږ علماء، لیکوالان او مبارزین په دې بوخت دي، ترڅو دا ورته ثابت کړي چې غربي فرهنگ، رسم او رواج، بې حیايۍ او فحاشۍ ته انسان دعوتوي او غربي فرهنگ زمونږ له دین او ټولنې سره په ټکر کې دی، زمونږ مبارزین ملګري په دې بوخت دي

چې خپل ځوانان مو له غربي هلاکوونکي تقليد څخه راوباسي.

- فکر د افعالو، اخلاقو، دين، عقيدې، نظرياتو او فرهنگ سرچينه ده، ترڅو پورې چې فکرونه خپلواک وي نو دا هر څه به خوندي او پر ځای وي، خو که فکر منحرف شو، بيا دا يو هم په خپل حال نه پاتې کېږي.

- فکر د کړنو سرچينه ده، کله چې فکر اصلاح وو کړنې به خامخا اصلاح وي؛ که فکرونه منحرف شي، کړنې به هېڅکله اصلاح نشي؛ نو په همدې اساس اوس کفار ډېر کوښښ کوي چې د مسلمانانو فکرونه منحرف کړي.

- فکري انحراف د شخص برخليک منحرف کوي.

- فکري انحراف زيات وخت د اشغال او استعمار لپاره پيليزه وي.

- فکري جگړې ته بايد په هر وخت کې د يو منظم پلان له مخې کار وشي، ځکه چې دا جگړه د يو منظم پلان له مخې د ټولنې په خلاف مسلسل روانه ده او هدف يې دا دی چې د اسلامي ټولنې حالت بدل کړي او يوه داسې ټولنه ورڅخه جوړوي چې له اسلام سره هېڅ تړاو ونه لري، د کومو خلکو فکرونه چې له خپل دين، عقيدې، نظام، کلتور او فرهنگ څخه

منحرف شي، داسې خلك بيا خپله د دښمن د اهدافو لپاره كار كوي او خپله ټولنه د دښمن په لومو كې ورکوي.

• كفار په بېلابېلو لارو سره زمونږ په ټولنه كې په پراخه توگه كوښښ كوي، تر څو دلته خپل نظريات او فكونه د ځوانانو ذهنونو ته ترويج كړي او په دې ډول زمونږ ځوانان غواړي د خپل اسلام، عقيدې، فرهنگ، تاريخ او مسير څخه لرې ناخبره او بې پروا كړي، ترڅو دا ځوانان د كفارو په مقابل كې خپله د دښمنۍ او جهاد روحيه له لاسه ورکړي او د كفارو د لاس آله او وسيله وگرځي.

• كله چې فكونه اشغال شي، د ملكونو استعمار او اشغال هېڅ كار نه غواړي.

• كله چې مسلمانان له جهاد څخه مخ واړوي نو په همدې وخت كې د كفارو د فكري جگړې تاثيرات هم زيات شي، تر دې چې په تدريجي ډول يوه اسلامي ټولنه داسې اندازې ته ورسوي چې صرف يې نوم اسلامي وي، نور د اسلام هېڅ هم نه وي پكښې پاتې؛ كفارو فكري جگړه د همدې لپاره روانه كړې تر څو د مسلمانانو څخه د عملي جهاد قدرت ختم شي، كله چې په مسلمانانو كې د عملي جهاد قدرت ختم

شي، بيا نو کفار له داسې مسلمانانو څخه هېڅ وېره نه لري او کولای شي هر څه ورباندې ومني.

- که چېرې د خلکو فکرونه د کفارو سره په دښمنۍ او مسلمانانو سره په ورورولۍ روزل شوي وي، هېڅ کله به دښمن ته دا موقع په لاس ورنشي چې زمونږ په خلاف فکري جگړه د کاميابۍ پړاو ته ورسوي.

- که چېرې ستا فکر د کفارو سره د مخالفت نظريات نشو ورباندې کولای، نو پوه شه چې په يو ډول له فکري جگړې څخه متاثر شوی يې.

- له فکري اشغال څخه د خلاصون يوازینی لاره، له کفارو سره تعلقات ختمول او په ټولنه کېنې د دين تعليم عامل دي.

- مستعمر فکرونه خپله مستقلة خپلواکي او فلسفه نه لري، بلکې هر وخت د استعمار سره بدلېږي رابدلېږي.

- مونږ هغه وخت کولای شو چې په خپله ټولنه کې د کفارو سره د جهاد او دښمنۍ لپاره د ځوانانو جذبات او روحيات څپانده او راويښ کړو، چې لمرۍ له خپلې ټولنې څخه ټول کفري فکرونه او نظريات په کامله توگه محوه کړو او د سپېڅلې اسلامي عقيدې په اساس د غيرت او مېړانې تعليم پيل کړو.

- هېڅ کله بايد په ټولنه کې داسې کارونه اجازه ونلري، چې د افکارو او نظرياتو په منحرف کولو کې مؤثر تمامېږي.

ومن الله توفيق

حقل ورور مو د دعا په هيله دى!

د ليکوال نور کتابونه

-
- جهادي فکر او روزنه (ناچاپ)
 - احساس مې (شعري ټولگه) (ناچاپ)
 - مجاهد پوليس او ټولنه (ناچاپ)
 - لمړنۍ روغتيايي مرستې (ناچاپ)
 - جهاد او د امت ځوانان (ناچاپ)